

“КОМПЛЕКС” ПРАЦЮЄ КОМПЛЕКСНО

Зона відчуження. Пункт захоронення радіоактивно забруднених матеріалів «Буряківка».

Фото Валерія КРИМЧАКА.

Основні функції у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення щодо поводження з радіоактивними відходами і дезактивації покладені на держпідприємство “Комплекс”. Працівниками підприємства проведена дезактивація більше 30 тис. га території, зібрано і захоронено в сховищах “Підлісний”, “Буряківка”, “Комплексний” радіоактивних відходів загальним обсягом понад 600 тис. м³ (активністю близько 5x10¹⁵ Бк). Щорічно, а організація була створена ще у жовтні 1986 року як структурна одиниця ВО “Комбінат”, виконуються планові показники по захороненню РАВ.

- Коли ДСП “Комплекс” було виділене в самостійне підприємство і які зараз основні його функції? – із цим запитанням ми звернулися до головного інженера підприємства Бориса ТРЕМБАЧА.

- У грудні 1995 року наша організація була виділена в самостійне Державне спеціалізоване підприємство “Комплекс” з функціями головного у зоні відчуження щодо поводження з радіоактивними відходами і дезактивації. У жовтні минулого року ДСП “Комплекс” введено до складу Українського державного об'єднання “Радон”.

Основними завданнями підприємства є поводження з радіоактивними відходами (РАВ) і проведення дезактиваційних робіт з метою обмеження виводу радіоактивного забруднення із зони відчуження. ДСП “Комплекс” розміщене безпосередньо в зоні відчуження і забезпечує експлуатацію основних об'єктів, пов'язаних з переробкою і захоронен-

ням радіоактивних відходів, які утворилися внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Підприємством одержані ліцензії на здійснення видів діяльності – експлуатації пунктів захоронення радіоактивних відходів ПЗРВ “Буряківка” (захоронення короткоживучих РАВ 1 і 2 груп), “Підлісний” і “3-тя черга ЧАЕС” (проведення регламентних робіт по забезпеченню безпеки), перевезення РАВ (пакування, вивантаження, приймання їх на захоронення).

- Якою практичною та науковою діяльністю займаються працівники вашого підприємства?

- Функції, які виконують різні підрозділи ДСП “Комплекс”, досить широкі. Обстежуються значні ділянки території зони відчуження,

ЗОНА: ДОСВІД, ПРАКТИКА

виявляються і контролюються найбільш забруднені з них, ведуться підготовчі роботи по передислокації найбільш небезпечних пунктів тимчасової локалізації радіоактивних відходів. За час роботи підприємства дезактивовано матеріалів і обладнання близько 8 тисяч тонн, при цьому в народне господарство повернуто понад 600 тонн металовиробів. Проведено пілопридушення на дорогах і пілозакріплення шару ґрунту в місцях виконання робіт по дезактивації, переробці і захороненню РАВ. Надходили також радіоактивні відходи для захоронення з-поза меж зони відчуження. Так, після аварії на Миколаївському глиноземному комбінаті було прийнято РАВ загальним обсягом 42 м³ у 42 контейнерах з активністю 15x10¹⁰ Бк і захоронено на ПЗРВ “Буряківка”. Крім того, виконувалися роботи по збиранню отрутохімікатів і міндобрих на

території зони відчуження. Частина добрив придатна для польових робіт і була реалізована іншим організаціям.

Минулого року зібрані і перевезені в зону відчуження для безпечного і контрольованого зберігання радіоактивно забруднені труби, які невідомо яким чином опинилися у Білій Церкві. Виконувалися також роботи по прийманню, передислокації токсичних речовин при ліквідації аварії в Ленінградському районі столиці України. Зараз їм теж забезпечене контрольоване зберігання у наших пунктах захоронення.

Спільно з іншими організаціями і науководослідними інститутами НАН України фахівцями ДСП “Комплекс” виконуються дослідницькі та конструкторські роботи. Ними розроблені

досить важливі чотири системи, аналогів яким немає в наукових лабораторіях країн колишнього СНД. Так, розроблена система контролю перевезення радіоактивних відходів у зоні відчуження з визначенням координатів через супутникові системи GPS і відображенням даних про транспорт і вантаж на моніторі комп'ютера диспетчера в реальному масштабі часу (система забезпечує контроль маршрутів руху транспорту, виключає несанкціоноване відвантаження радіоактивних відходів і дає можливість оперативно реагувати при аварійних ситуаціях). Розроблені також такі системи, як географічно-інформаційна, автоматизованого виміру маси РАВ та дистанційного відеоспостереження за станом об'єктів і результатів ліквідації аварії.

Микола ОГОРОДНИК.